

Nr 282.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående kostnaderna i samband med evakuering av det svenska beskickningshuset i Madrid m. m.; given Stockholms slott den 2 april 1937.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen ministern för utrikes ärendena hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Rickard Sandler.

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 2 april 1937.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Ministern för utrikes ärendena anför efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet:

Efter det spanska inbördeskrigets utbrott anhöllo talrika i Madrid boende utlänningar och spanjorer att få ställa sig under beskydd av de utländska beskickningarna därstädes för att trygga sin personliga säkerhet. Ett stort antal av dessa personer erhöll sålunda skydd å olika beskickningar, bl. a. den svenska. Därjämte togo åtskilliga svenskar och anhöriga till svenska konsul-ler av annan än svensk nationalitet sin tillflykt till svenska beskickningen. Såsom framgår av utrikesdepartementets senaste blåbok rörande Nationer-nas förbunds verksamhet, har frågan om dessa personers överförande till ut-landet varit föremål för förhandlingar dels i Genève, dels mellan spanska regeringen och vederbörande beskickningschefer. Uppgörelse om evakuering

har träffats och verkställt för bl. a. Argentinas, Belgiens och Nederländernas vidkommande. Förhandlingar hava även ägt rum mellan spanska regeringen och representanter för bl. a. Polen och Sverige. Utsikter synas föreligga för att med spanska regeringens tillstånd och medverkan kunna överföra till annat land de till ett antal av omkring etthundrasextio uppgående personer, vilka kommit att ställas under den svenska Madrid-beskickningens beskydd och av vilka tio äro svenskar samt övriga till alldeles övervägande del spanjorer. En grupp bland dessa torde enligt vad belgiska regeringen har ställt i utsikt få tills vidare vistas i Belgien. De övriga torde kunna påräkna franska regeringens tillstånd att kvarstanna i Frankrike, därest de så önska.

För evakueringsens genomförande får svenska staten ikläda sig ej obetydliga kostnader. För transporten Madrid—Valencia torde spanska regeringen ställa automobiler till förfogande. Från Valencia till Marseille synes färden kunna för en relativt obetydlig kostnad företagas ombord å ett franskt fartyg. I samband med den ena gruppens resa till och vistelse i Belgien samt de övrigas vistelse i Frankrike kunna emellertid avsevärda utgifter åsamkas svenska statsverket. Om också varje kostnadsberäkning i detta fall är ytterst vanskelig, torde man få räkna med omedelbara omkostnader uppgående till omkring 10,000 kronor och i fortsättningen ytterligare kostnader av ej obetydlig omfattning.

Utan att närmare ingå på frågans folkrättsliga sida, vill jag framhålla, att för Sveriges vidkommande problemet torde få betraktas uteslutande från humanitära synpunkter. Från dessa synpunkter anser jag mig ej kunna underlåta att förorda, att svenska regeringen på motsvarande sätt som vissa andra regeringar medverkar till att ifrågavarande personer kunna begiva sig till en fristad i utlandet. Då möjligheter att bestrida därvid uppkommande kostnader av anslaget till extra utgifter ej föreligga, torde medel få disponeras av anslaget till oförutsedda utgifter. Jag hemställer därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att för bestridande av kostnaderna i samband med evakuering av det svenska beskickningshuset i Madrid m. m. må tagas i anspråk det i riksstaten för budgetåret 1936/1937 uppförda förslagsanslaget till oförutsedda utgifter.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
Leif Öhrvall.